

Sygn. akt II Ka 743/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Marta Krajewska - Drozd

Sędziowie: SSO Marcin Świerk

SSO Mariusz Sztorc (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Katarzyna Czełuśniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Rzeszowie - Zbigniewa Husa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 maja 2015 r.

sprawy oskarżonego **A. W. (1)** o przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 276 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżyciela publicznego, oskarżonego i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łąncucie

z dnia 16 sierpnia 2012 r., sygnatura akt II K 221/12

I. **zmienia** zaskarżony wyrok w ten sposób, że **uchyla** rozstrzygnięcie z pkt II wyroku,

II. **utrzymuje w mocy** zaskarżony wyrok w pozostałej części,

III. **zwalnia** oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a poniesionymi wydatkami w tym zakresie obciąża Skarb Państwa,

IV. **zasądza** od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. P. – Kancelaria Adwokacka w R. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście złotych 60/100) złotych tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu A. W. (1) z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt II Ka 743/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Łąncucie wyrokiem z dnia 16 sierpnia 2012 r., sygn. akt II K 221/12 uznał oskarżonego **A. W. (1)** za winnego tego, że w dniu 20 sierpnia 2009 r. w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie w sekretariacie Sekcji ds. Egzekucyjnych Wydziału I Cywilnego przeglądając akta postępowania I.1 Co 2729/08 usiłował usunąć dokument w postaci orzeczenia Sądu Rejonowego w Rzeszowie zaopatrzonego klauzulą wykonalności, z akt egzekucyjnych V Km 902/08, a to nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 13 listopada 2002 r., sygn. akt. V GNC 7388/08, w którym to nie miał prawa rozporządzać, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na interwencję pracownika sekretariatu, to jest za winnego przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 276 kk i za to na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 276 kk w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk skazał go na karę grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych (pkt I).

Na podstawie art. 69 § 1 i § 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 2 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary grzywny warunkowo zawiesił na okres próby 1 roku (pkt II).

Na podstawie art. 230 § 2 kpk zwrócił Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie L. L. akta sprawy V Km 902/08 (pkt III).

Nadto, na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze i § 14 ust. 2 pkt 3 i 4 oraz § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. Z. kwotę 2.066,40 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu (pkt IV), zaś na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego A. W. (1) w całości zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, zaś wydatkami poniesionymi od chwili wszczęcia postępowania obciążył Skarb Państwa (pkt V).

Apelację od powyższego wyroku wnieśli oskarżyciel publiczny, oskarżony i jego obrońca.

Prokurator Prokuratury Rejonowej dla miasta R. zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego i zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia o karze, polegający na wysnuciu z okoliczności dotyczących osoby oskarżonego, ustalonych przez Sąd, mylnego wniosku, że jego postawa w toku postępowania karnego uzasadnia przypuszczenie, iż pomimo niewykonania kary będzie przestrzegał on porządku prawnego, jakkolwiek te właśnie okoliczności należy ocenić prowadząc w tym względzie do wniosku przeciwnego.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych, bez warunkowego zawieszenia jej wykonania na okres próby.

Oskarżony A. W. (1) zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając, że został wydany w wyniku celowego i świadomego działania Prokuratury Rejonowej dla miasta R. na szkodę oskarżonego, poprzez zaniechanie wykonania swoich obowiązków służbowych w trakcie prowadzonego postępowania przygotowawczego sygn. akt 5 Ds. 750/09 pod nadzorem prokuratora tej Prokuratury, to jest:

I. brak zabezpieczenia jakichkolwiek dowodów materialnych w przedmiotowej sprawie:

- brak zabezpieczenia nagrań z monitoringu z dnia 20 sierpnia 2009 r. dotyczących miejsca popełnienia zarzucanego czynu pomimo, że monitoring był zamontowany,

- brak zabezpieczenia dokumentów przed zniekształceniem, to jest brak zabezpieczenia akt postępowania komorniczego KM 902/08 oraz akt I.1 Co 2729/08, w takiej formie w jakiej występowały te akta w dniu zarzucanego oskarżonemu czynu,

- brak zapieczętowania dokumentacji w postaci kontrolki przeglądania akt prowadzonej przez sekretariat Sekcji ds. Egzekucyjnych Sądu Rejonowego w Rzeszowie,

II. brak ustaleń faktycznych dotyczących danych personalnych świadków, jak i liczby świadków zarzucanego czynu, to jest brak ustalenia jakie osoby faktycznie w dniu zarzucanego oskarżonemu czynu były lub mogły być świadkami, w związku z ich obecnością w miejscu zarzucanego czynu

III. brak przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym zawiadamiającego o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zarzucanego oskarżonemu,

IV. brak znajomości orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących podstaw

i okoliczności stosowania art. 13 § 1 kk w zw. z art. 276 kk, które to orzeczenia organowi procesowemu – Prokuraturze oraz Policji powinny być znane, gdyż zostały wydane przed wdrożeniem postępowania przygotowawczego 5 Ds. 750/09,

- w wyniku błędnie ustalonego przez Sąd Rejonowy w Łańcucie w czasie postępowania II K 221/12 stanu faktycznego sprawy, które to błędne ustalenie wynikało z zaniechania wykonania przez Prokuraturę w postępowaniu przygotowawczym określonych czynności (opisanych wyżej), co w sposób oczywisty, wobec braku dowodów materialnych, wynikających z winy Prokuratury, miał wzmocnić rolę dowodów z przesłuchania świadków i ułatwić świadkom oskarżanie oskarżonego,

- w wyniku złożenia przez świadków fałszywych i niepełnych zeznań,

- w wyniku złożenia przez świadków zeznań, które to zeznania, wbrew twierdzeniom Prokuratora, były i są wzajemnie sprzeczne oraz były i są wzajemnie wykluczające się,

- w wyniku zatajenia przez Prokuraturę przed Sądem orzekającym w niniejszej sprawie informacji dotyczącej uwikłania osoby świadka p. M. K. w sprawie usunięcia dokumentów z akt komorniczych V KM 1047/03 oraz usunięcia i ukrywania dokumentów z akt sądowych I.1. Co 2729/08, co w sposób oczywisty wpływało na wiarygodność świadka.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy pozostający poza obszarem kognicji Sądu Okręgowego w Rzeszowie lub o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie od zarzucanego aktem oskarżenia czynu, ze względu na fakt jego niepopelnienia.

Obrońca oskarżonego A. W. zaskarżył powyższy wyrok w całości na korzyść oskarżonego, zarzucając mu błąd w ustaleniach przyjętych za podstawę wyroku i mającym wpływ na jego treść polegającym na mylnym uznaniu przez Sąd Rejonowy w Łańcucie, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oraz ustalony stan faktyczny pozwala na przyjęcie, że oskarżony swoim zachowaniem dopuścił się zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego.

Mając powyższe na uwadze wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu w akcie oskarżenia przestępstwa, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie nieopłaconych przez stronę kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu wg. norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 20 listopada 2012 r., sygn. akt II Ka 720/12 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie z pkt II wyroku (pkt I), utrzymując w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części (pkt II) oraz zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a poniesionymi wydatkami w tym zakresie obciążył Skarb Państwa (pkt III). Nadto, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej w R. – adwokata J. Z. kwotę 516,60 złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu A. W. (1) w postępowaniu odwoławczym (pkt IV).

Obrońca skazanego złożyła wniosek o wznowienie z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia

20 listopada 2012 r., sygn. akt II Ka 720/12, ze względu na wystąpienie uchybienia polegającego na tym, że członek składu orzekającego sądu odwoławczego nie był obecny na całej rozprawie, domagając się przeprowadzenia dowodu z akt Sądu Okręgowego w Rzeszowie sygn. II Ka 720/12, dokonania sprawdzenia okoliczności faktycznych w trybie art. 97 kpk, uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie oraz zasądzenia na rzecz obrońcy z urzędu kosztów reprezentowania skazanego, które nie zostały pokryte w całości ani w części.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 11 grudnia 2014 r., sygn. akt II AKo 57/14, na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 kpk w zw. z art. 542 § 3 kpk i art. 544 § 1 kpk, wznowił postępowanie w sprawie (pkt I), uchylił wyrok Sądu

Okręgowego w Rzeszowie z dnia 20 listopada 2012 r., sygn. akt II Ka 720/12 i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania (pkt II) oraz zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata E. M. – Kancelaria Adwokacka w R. kwotę 442,80 złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu skazanego w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego jest zasadna, o ile skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku. Nie są zasadne apelacje oskarżonego i jego obrońcy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie nasuwa zastrzeżeń. Wniosek ten uprawnia konfrontacja zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego z treścią pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, w których Sąd Rejonowy zaprezentował, którym dowodom oraz w jakim zakresie i dlaczego dał wiarę, a którym i w jakiej części oraz z jakich powodów przymiotu tego odmówił. Tokowi rozumowania Sądu I instancji nie sposób odmówić logiki, zarzucić sprzeczności, czy dowolności wnioskowania. Analiza oraz ocena zgromadzonych dowodów została przeprowadzona przez Sąd Rejonowy zgodnie ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasadami prawidłowego rozumowania. Ocena materiału dowodowego czyni zadość wymogom przepisu art. 7 kpk, dlatego też korzysta z ochrony tego przepisu.

Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził dowód z zeznań świadków M. K. i G. P.. Zeznania tych świadków są spójne i w sposób właściwy odzwierciedlają przebieg zdarzenia. Każda z tych osób była naocznym świadkiem zachowania oskarżonego. Nie zachodziły też w sprawie żadne przyczyny, które nakazywałyby traktować ich zeznania jako subiektywne. Pełniąc obowiązki służbowe zaobserwowali, że oskarżony odłączył z akt sprawy dokument, którym nie miał prawa rozporządzać. Oskarżony zarzuca, że M. K. powinna była natychmiast zareagować na jego zachowanie, jeżeli byłoby sprzeczne z prawem. Uważa przy tym, że dopiero po przemyśleniu sprawy zdecydowano się na wysunięcie przeciwko oskarżonemu zarzutów. Takiego stanowiska oskarżonego nie można zaaprobować. Zachowanie świadka polegające na tym, że świadek interweniowała nie od razu, tylko obserwowała zachowanie oskarżonego, było w okolicznościach sprawy prawidłowe, gdyż pełniąc nadzór nad użyczonymi oskarżonemu aktami, świadek musiała nabrać pewności odnośnie charakteru jego zachowania, a zatem ocenić, czy włożenie dokumentu wyjętego z akt, pomiędzy inne przyniesione przez oskarżonego dokumenty jest chwilowe i ma być sposobem na zapoznanie się z aktami, czy też jest działaniem zmierzającym do ukrycia dokumentu i zawładnięcia nim. Pewność świadka, że oskarżony postępuje z dokumentem w sposób zabroniony, spowodowała, iż świadek zdecydowała się na ujawnienie jego czynu i przeciwdziałanie zachowaniu oskarżonego. W ten sposób czynny udział świadka w zdarzeniu sprawia, że trafna jest ocena w postaci przyjęcia przez Sąd Rejonowy wiarygodności zeznań M. K. oraz świadka G. P., który dołączył do M. K..

W powyższych okolicznościach nie można podzielać zarzutów oskarżonego, że w sprawie zaistniał brak w postaci niezabezpieczenia nagrań z monitoringu z dnia 20 sierpnia 2009 r. dla ustalenia osób, które tego dnia wchodziły do Sekretariatu Sekcji ds. Egzekucyjnych Sądu Rejonowego w Rzeszowie. Taki dowód nie miałby w sprawie charakteru rozstrzygającego, gdyż chodzi w niej o wycinkowe zachowanie oskarżonego w pełni odtworzone na podstawie zeznań świadków. Dodać należy, że w toku postępowania przesłuchana została świadek J. T., która miała wejść do pomieszczenia sekretariatu już po zdarzeniu. Postępowanie dowodowe objęło zatem osobę, która miała wchodzić do pomieszczeń. Nie był w tym celu potrzebny zapis z monitoringu. Nie zachodziła też potrzeba dokonywania ustaleń dowodowych na podstawie zeznań osoby, której akta udostępniono do przeglądania po oskarżonym, skoro pomimo ujawnienia niezgodnego z prawem zachowania oskarżonego nadal przeglądał akta, ale tym razem zgłaszał kierownikowi sekretariatu fakt wyciągania poszczególnych dokumentów. Logika zdarzenia wykazuje, że osoba przeglądająca akta po oskarżonym nie była świadkiem zdarzenia. W postępowaniu sądowym przesłuchany został świadek W. B., co konwalidowało wykazywany przez oskarżonego w apelacji brak postępowania przygotowawczego. Podkreślić należy, że świadek W. B. jest świadkiem ze słyszenia i dlatego jego zeznania należało traktować jako dowód uzupełniający w sprawie.

W sprawie nie można mówić – tak jak utrzymuje w apelacji oskarżony – że dobrowolnie odstąpił od popełnienia czynu. Takiego dobrowolnego odstąpienia nie ma w sytuacji, gdy zachowanie oskarżonego zostało ustalone przez osobę nadzorującą przeglądanie akt. Nie ulega wątpliwości, że działanie oskarżonego było umyślne, a wskutek postawy pracownika sekretariatu nie doszło do stadium dokonania, gdyż dokument nie został usunięty z akt, czyli zabrany, co powodowało by ich dekompletację.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji nie ocenił w sposób należyty przesłanek prewencyjnego oddziaływania kary, która oprócz prewencji indywidualnej niesie w sobie cel prewencji ogólnej, a zatem komunikatu poprzez treść wyroku do społeczeństwa po to aby eliminować popełnianie określonych rodzajowo czynów. Z tego względu nie można było podzielić zapatrywania Sądu I instancji o zaistnieniu przesłanek warunkowego zwieszenia wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary grzywny. W ten sposób dolegliwość kary okazałaby się dla oskarżonego abstrakcyjna, a ponadto nie odnosiłaby należytego skutku prewencyjnego. Dobór rodzaju kary dokonany przez Sąd Rejonowy był niewątpliwie prawidłowy. Skuteczność kary grzywny adekwatna do czynu – takiego jak w tej sprawie – gdy przedmiotem zamachu był dokument o istotnym znaczeniu dla postępowania sądowego, musi odznaczać się dolegliwością o realnym wymiarze. Dlatego też w zakresie orzeczenia o karze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok uchylając rozstrzygnięcie z pkt. II tego wyroku, co spowodowało, że orzeczona kara grzywny podlega wykonaniu.

Ze względu na to, że oskarżony ma skromne możliwości finansowe Sąd Okręgowy zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a poniesionymi wydatkami w tym zakresie obciążył Skarb Państwa.

Zasądzenie kosztów za obronę z urzędu wynika z jej charakteru i ich nieopłacenia do tej pory.

Wyrok znajduje podstawę w art. 437 § 1 i § 2 kpk, art. 438 pkt 4 kpk, art. 449 kpk oraz art. 406 kpk.